HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' שיפה. שמשפשף בידו שמולך ומביא בכפיפה ידו עליהן: **בעיטה.** שבועט בהן בגבות אגבעותיו בגחגרופו: **בחיטין.** כדי שיסרו קליפתן: **בצלף.** בליטת הבצלף שף ובועטו: **בלוח עצר עצר. אחת וכועטו שפיס שף שפיס וכועט שלשה.** נמצא לכי שף שלש פעמים בועטו ה' פעמים ותו מחר ועושה עד שגומר ז' פעמים שיפה וח"ק פעמים בעיטה: **בעי רבי ירמיה.** הא דקתני שף אחת היינו אמטויי ואתויי דמה שמולך ומביא בידו חשוב ז] חד שיפה: **או דלמא.** להולכה לחודה קרי חד שיפה וכן נמי להבאה לחודה חשיב (ב) שיפה ח) כ"ש: **ר' יוסי אומר שיפה (ג) ובעיטה בצלף.** ולא בחיטין: **לאם הפנים בהדיא כתיב ביה.** י"ב חלות: **אפי' חוקה מלחם הפנים.** דכתיב בלחם הפנים (ויקרא כד) (מאמת בני ישראל) ט) חק עולם וכתיב בחטיין (שם ו) חק עולם לה' מה להלן י"ב אף כאן (ד) י"ב: **שאר מנחות דבלוח עצר עצר מנלן: מה להלן.** בלחמי תודה ח] לכל מין עצר כדאמרינן בפירקין דלקמן (דף עז.): **שכן יחיד.** דלחמי תודה ושאר מנחות הן מ] קריבין י) יחיד שנתנדב לתרוייהו אמו בנדבה ותרוייהו טעונות שמן ותרוייהו נפסלות בלינה ותרוייהו לא דחו שבת ולא טומאה לאפוקי לחם הפנים שהן קרבן של צבור ואין באות בנדבה ואין טעונות שמן ואין נפסלות בלינה שהרי מניחם ח' ימים על השולחן ודוחה שבת וטומאה: **שכן הקדש.** ל] המנחות ולחם הפנים כ) קדשי קדשים: מנחות טעונים לבונה והוויין מלה תרוייהו: **ועלס.** נאין בגגלל עצמם מה שאין כן בלחמי תודה שאין טעונין לבונה ויש בהן חמץ ובאות בגגלל זבח: **ואכתי פריך ואי סביראי לן דדבר הלמד בג"ש.** כגון חביתין דילפי חוק חוק מלחם הפנים דחוזר ומלמד בבנין אב ולאו בבנין אב הוא אלא במה מצינו לפלוגתא ל) בחמ"ד זבחים (דף נ:) אי חוזר ומלמד אי לא הוראי: **נילף מחביתין מה.** מצינו חביתין שהן י"ב חלות אף כל המנחות כו': **שכן הדיוט.** לחמי תודה ושאר מנחות הדיוט יכול להביאן ובאין נדבה ואין באין לחצאין ויש בהם משום פגול ואין דוחין לא שבת ולא טומאה וחביתין הן קרבן (ה) של כהן גדול ואין באין בנדבה וקריבה לחצאין מחצאיה בבקר ומחצאיה בערב ואין בהן פיגול לפי שאין להם ממתינין ודוחין שבת וטומאה: **שכן עשרון.** דחביתין ושאר מנחות אין באות אלא עשרון לאפוקי לחמי תודה שיש בהם כמה עשרונים: **לי.** חביתין ומנחות טעונות כלי (ו) כ"ש. ע"א כלי מקדשן ולחמי תודה שחיטת הזבח מקדשן: **הקדש.** דחביתין ומנחות הוין קדשי קדשים: מנחות ל) וחביתין טעונים הנסה למזבח ונאות לאישים על המזבח מה שאין כן בלחמי תודה שאין טעונין הנסה ואין מהם לאישים: **הדיוט מהדיוט.** מנחות תמודה דתרוייהו מנחת הדיוט לאפוקי חביתין שהן קרבן כהן גדול: **רבי מאיר אומר וכו'.** הסיימו טעמא דאי סביראי ליה דבר הלמד כו' וטעמא משום הנך נפשין כדאמר לעיל: **ילוף מלחם הפנים דהקדש מהקדש עדיף ליה.** למילף לאפוקי לחמי תודה דקדשים קלים יב]: **בהדיא כתיב בהו.** מפרש בפרק התודה (לקמן עז:): **שלמיו.** על זבח תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר לעשרה קנין ירושלמיות יג] ס) נמי מרבינן שבאין עשר חלות כתודה: **שאפאן ד' חלות.** שהיה לו לעשות ארבעים ולא עשה כי אם ד' אחד מכל מין: **והא בעי אפרושי תרומה מינייהו.** דכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה (ויקרא ז) והך תרומה אמרינן לקמן (דף עז:) דהויא אחת מי': **דמפרש מכל חדא.** מכל אחת של ד' חלות: **דאפרשינהו בלישה.** כל זמן שהן עשה אחת עלימות דלא הוי פרוס: **שריבה במדה חלתן.** כגון שהיה לעשות י' חלות ועשה חלות גדולות שלא עשה מהן אלא ו' או ח' או שמיעט עשה י"ב חלות או י"ג חלות. ע"א שריבה היינו שהוסיף במנין החלות כגון שעשה י"ב: **חוץ מלחם הפנים וחביתין ולחמי תודה.** שאם מיעט או ריבה במדת חלתן פסולות וקשיא לשמואל דאמר לחמי תודה שאפאן וכו': **הוא.** שמואל:

רש"י כת"י

מתני' שיפה. שמשפשף החיטין בין ידיו שתהא נוחה קליפה להשיר או הבצלף כדי שיהא נאה: **בעיטה.** בועט בעודי אגרוף כדרך הנגלים או בעודי פס ידו הסמוך לזרוע. ניסנא אחריא בעיטה בגרגל: **גמ' שף אחת בועט שפיס שף שפיס וכועט שלש.** כדי שיהא מתוקן [ולהביא] ידו ולהכיר חשיב להולכה והבאה חד: **ס"ש.** דבצבלף ולא בחיטין: **מתני' כל המנחות בלות עשר עשר.** חלות. ומנחת סולת נמי אע"ג דקודם אפייה נקמצת אפילו הכי עשר חלות קא עבדי ליה. בזיר כתיב ע) (לחם) וסל מצות חלות מצות: **גמ' חוקה חוקה.** חק עולם לה' כליל תקטר פ) כי קדש קדשים הוא לו מאשי ה' חק עולם ג) **גמר.** שאר מנחות: **מלחמי תודה.** דבאות עשר עשר דהם פטיטה לן בפ' תמודה ק) **שנתנדב.** שהיהן נדבה אבל לחם הפנים חובה: ואין דוחין [שבת] דלאו קרבן צבור הוא: **אי סביראי ליה כו'.** בגימוחא: **לחמי תודה בהדיא כתיב בהו.** עשר בחיטין ר) והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ואמרי' בפ' המודה ש) נאמר כאן תרומה ומאמר תרומה ת) מה להלן אחד מעשרה אף כאן אחד מעשרה: **לרבות שלמי נזיר.** (למין) [למידת] לחמי תודה לעשרת קנין ירושלמיות ולאחי לוג שמן ושיטיו באות עשר: **שאפאן שרבע אלה.** אחד ממנה ואחד מחמץ ואחד מרבוהה דאחרבע מינין יש בהן: **והא בעי אפרושי תרומה.** דלכתיב בהן תרומה שנוטל אחד מכל מין ומפלגא לכהנים כדכתיב [ויקרא ז] לכהן הזורק את הדם לו יהיה והמשנה נאכל לבעלים: **אחד אמר רחמנא.** והקריב ממנו אחד מכל קרבן ואחד שלם מצמע שלא יטול פרוס: **שריבה במדה חחלות.** שעשה י"ח חלות או י"ב חלות:

רבי יוסי אומר שיפה ובעיטה בבצק. פי' ולא בחיטין ובתוספ' (פ"ק) גרסינן אף בבצלף ופליגא אהך ותוספתא דיוקיא לא גרסי' אף: **אתיא** חוקה חוקה מלחם הפנים. תימה דבפ"ק (לעיל דף ח.) דרשינן חוקה דחביתין והכתוקין רבה (שם דף יט.) דרשינן חוקה דלחם הפנים: **דאפרשינהו בלישייהו.** לכאורה לאין שם תרומה עליהם בעיסה דבשתיעת הזבח הוא דקדשי ותנן בפ' התודה (לקמן דף עח:) שחטה עד שלא קרמו בתנור לא קדש הלחם ותימה דבסוף פ"ק דזבחים (דף יב.) אמרינן כחלת אהרן וכתרומתו מותר הא כתרומת לחמי תודה אסור והא תרומת לחמי תודה לאחר זריקת דמים הוא ומשני לפני זריקת דמים וכדרב טובי בר קיסנא כדאפרשינהו בלישייהו ולריך לומר דלאו תרומה ממש הוו עד אחר אפייה וא"ת דמשמע הכא דהך דרב טובי בר קיסנא בדיעבד ובפרק קמא דנדה (דף ו:) גבי שפחתו של רבן גמליאל שהיתה אופה כברות של תרומה ומוקי לה בתרומת לחמי תודה ופריך תרומת לחמי תודה בלפייה מאי בעי ומשני דאפרשינהו בלישייהו כדרב טובי בר קיסנא וכי לא עשתה מנה המובחר ויש לומר דהא דקאמר ארבע חלות הוא דיעבד דלכתחילה בעי ארבעים וגם היא עשתה ארבעים אלא שקודם אפייה הפרישה אותן של תרומה ולא הפרשה גמורה אלא שבירה אותן העתידות להיות תרומה לעשותן ט) נאות ויפות: שריבה

רבינו גרשום

שיפה. שמוללין בפיסת ידו בכלי: ובעיטה. שבועט בהן בידו: בחיטין. כדי שישירו קליפתן: ור' יוסי אומר בבצק קאמר בערכת בצק דבעי שיפה ובעיטה: איבעיא להו בבצק קאמר ר' יוסי דבעי שיפה ובעיטה ולא בחטין או דלמא אף בבצק כו': אתיא חוקה חוקה מלחם הפנים. דכתיב בתרוייהו חוקה דהוו י"ב: מה להלן בתודה עשר. בכל מין כדאמר באידך פרקא: שכן שמן. במנחות ובלחמי תודה יש בהן שמן. ויחיד מביא אותן: שנתנדב. שבאין נדבה: והן נפסלין בלינה. ואינן דוחין לא שבת ולא טומאה: לאפוקי לחם הפנים דאין בהן שמן. והן משל צבור ואינן באין בנדבה. ואינן נפסלין בלינה. דמשבת לשבת היו לנין. ודוחין שבת וטומאה: שכן הקדש. לחם הפנים ושאר מנחות הן הן קדשי קדשים. ולחמי תודה קדשים קלים. ולחם הפנים ומנחות טעונין לבונה: עצם. ובאין בגלל עצמן. מה שאין כן בלחמי תודה דאין טעונין לבונה ובאין בגלל זבח: ואי סביראי לן דדבר הלמד מג"ש כגון חביתין דילפי מלחם הפנים מחוקה חוקה דחוזר ומלמד בבנין אב במה מצינו. דפלוגתא היא במסכת זבחים אי חוזר ומלמד אי לא: שכן הדיוט. לחמי תודה ושאר מנחות הדיוט יכול להביאן: שהתנדב ובאין נדבה: חצאין. ואינן באין לחצאין: לפיגול. ויש להן דין פיגול: ואינן דוחין לא שבת ולא טומאה: וחביתין הן קרבן כ"ג. ואינן באין נדבה. ובאין לחצאין ואין להן פיגול. כדתנן במס' זבחים: כלי. חביתין ומנחות כלי מקדשן. ולחמי תודה שחיטת הזבח מקדשן: לי' מאיר אליף לה. ממה נפשך שהם י"ב דאי סביראי ליה דדבר הלמד וכו': לחמי תודה בהדיא כתי' בהו. מפורש בפרק התודה: שלמיו. על תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר לעשרת קבין ירושלמיות. (דהיינו) מפרש נמי בהתודה: והא בעי אפרושי תרומה. כדכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ותרומה היינו אחד מעשר: וכי תימא דמפריש מכל אחד מד' חלות שעשירתה: שריבה במדת חלתן. שפיחת מהן או הוסיף:

שיטה מקובצת

ס) בחיטין רבי: ב) באות עשר עשר. למ"ד מנחת חטוא מגבלה במים אף מנחת חטוא בכלל ולמ"ד חריבה לא א מיי' פ"ז מהל' איסורי מזבח הל' ה:
מ ב מיי' פ"ט מהל' מעה"ק הל' יז יח ופ"י שם הלכה י:
מא ג מיי' פ"ה מהל' תמידין ומוספין הל' כ:
מב ד מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה כ:
מג ה ו ז מיי' פ"ז מהל' איסורי מזבח הל' ה:
מד ח ט מיי' פ"ט מהל' מעה"ק הלכה כב:
מה י מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה י:

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' כל המנחות באות כו' חוץ מלחם כו' שתים עשרה: (**ב**) רש"י ד"ה לו אי דלמא וכו' שיפה הס"ל ותיבת כ"ש נמחק: (**ג**) ד"ה ר' יוסי וכו' שיפה בחיטין ובעיטה כל"ל וכן בגמרא: (**ד**) ד"ה אמי מוקה וכו' אף כאן ר"ב הס"ד וחמ"כ מ"ש כל המנחות כו' דבאות עשר עשר חלות או עשר רקיקין דבתודה כתיב בהדיא שאר מנחות דבאות עשר עשר מנלן: (**ה**) ד"ה שכן הדיוט וכו' קרבן בכהן גדול כל"ל ותיבת של נמחק: (**ו**) ד"ה כלי וכו' כלי שרת דכלי מקדשן כל"ל ותיבת ע"ש נמחק:

גליון הש"ם

גמ' מה להלן עשר. ע' זבחים נ ע"א תוס' ד"ה אמר אמרה:

מוסף רש"י

שף. מגרר (זבחים יד:). **אמטויי ואתויי חד.** הולכה והובאה חשיב חד אי לא דלמא אמטויי חשיב חד ואתויי חד דהוו לה תרי. **לחודי תודה שאפאן ארבע חלות.** עשר עשרונים של חמץ אפאן כולן בחלה אחת וג' עשרונות ושלש בחלות אלה אפאן בחלה אחת, וכן של רקיקין וכן של רבוכה (נדה ו:). **הא בעינן ארבעים.** בנמנות ילפינן לה בפרק התודה ואמאי יצא (שם) דאדרבעים אלא מיבעי ליה למיפי עשרה מכל מין למצוה. דמנהנו שיהו מרבעים אבל אי אפשר בלתרבע אלות גדולות מכל מין אחת יצא **והא בעי אפרושי** תרומה. מן חד וחד מכל מין אחד מעשרה (נדרים יב:). **דמפרש מכל חדא וחדא.** מכל אחת מעט לכהן (נדה ו:). **אחד אמר רחמנא.** והקריב ממנו אחד מכל קרבן וגו' ולרשין בחנמות (דף עז:) שלא יטול פרוסה לתרומה כהן (שם). **דאפרשינהו בלישה.** נטל אחד מעשר לתרומה, ותעשו הנותרים נעלים מכל מין ומין אפה בחלה אחת (שם) דמכל מין ומין הפרש קודם אפייה לתרומה ואח"כ אפה לשירים הנשאר שקול תרומה אלימה מכל קרבן דאופה אלה מנה שנוטל מכל מין ומין (נדרים יב:).